

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 19072

**Vedartsanalyser på material från Västra Götalands
län, Dals-Ed 227 L1960:8761.**

VEDLAB

Vedanatomilabbet

Vedlab rapport 19072

2019-09-16

Vedartsanalyser på material från Västra Götalands län, Dals-Ed 227 L1960:8761.

Uppdragsgivare: Annika Östlund/Kulurlandskapet

Arbetet omfattar sex kolprover från undersökningar av rösen i fossil åkermark. Proverna innehåller kol från björk, gran och tall. Både gran o tall kan ge hög egenålder. En något mer tillförlitlig datering kan fås av prov 9 med björk.

Analysresultat

Anl.	ID	Anläggnings- typ	Prov- mängd	Analyserad mängd	Trädslag	Utplockat för ¹⁴ C-dat.	Övrigt
19	5	Röjningsröse	0,3g	0,1g 4 bitar	Tall 4 bitar	Tall 118mg	
19	6	Röjningsröse	0,3g	0,1g 3 bitar	Tall 3 bitar	Tall 30mg	
20	7	Röjningsröse	<0,1g	<0,1g 2 bitar	Gran 2 bitar	Gran 8mg	
20	8	Röjningsröse	1,1g	0,8g 5 bitar	Gran 3 bitar Tall 2 bitar	Gran 75mg	
16	9	Röjningsröse	1,1g	0,8g 7 bitar	Björk 1 bit Tall 6 bitar	Björk 23mg	
16	10	Röjningsröse	0,6g	0,3g 6 bitar	Gran 2 bitar Tall 4 bitar	Gran 51mg	

Erik Danielsson/VEDLAB

Kattås

670 20 GLAVA

Tfn: 070 34 00 645

E-post: vedlab@telia.com

www.vedlab.se

De här trädslagen förekom i materialet

Art	Latin	Max ålder	Växtmiljö	Egenskaper och användning	Övrigt
Björk Glasbjörk Vårtbjörk	<i>Betula sp.</i> <i>Betula pubescens</i> <i>Betula pendula</i>	300 år	Glasbjörken är knuten till fuktig mark gärna i närhet till vattendrag. Vårtbjörken är anspråkslös och trivs på torr näringsfattig mark. Båda arterna är ljuskrävande.	Stark och seg ved. Redskap, asklut, träkol. Ger mycket glöd.	Glasbjörk bildar även underarten Fjällbjörk. Förutom veden har nävern haft stor betydelse som råmaterial till slöjd.
Gran	<i>Picea abies</i>	350 år	Trivs på näringsrika jordar. Tål beskuggning bra och konkurrerar därför lätt ut andra arter	Lätt och lös men ganska seg ved. Ofta rakvuxen. Ganska motståndskraftig mot röta. Stolpar golvbrådor stötar lieskaft, korgar	Bark till taktäckning. Granbarr till kreatursfoder
Tall	<i>Pinus silvestris</i>	400 år	Anspråkslös men trivs på näringsrika jordar. Den är dock ljuskrävande och blev snabbt utkonkurrerad från de godare jordarna när granen kom	Stark och hållbar. Konstruktionsvirke, stolpar, pålar, båtbygge, kärl (ej för mat) takspån, tjärblöss, träkol, tjärbränning	Underbarken till nödmjöl, årsskott kokades för C-vitaminerna. Även som kreatursfoder

Uppgifter om maximal ålder, växtmiljö, användning mm är hämtade ur: Holmåsen, Ingmar Träd och buskar. Lund 1993. Gunnarsson, Allan Träden och människan. Kristianstad 1988. Mossberg, Bo m.fl. Den nordiska floran. Brepol, Turnhout 1992.

Vedartsanalysen görs genom att studera snitt- eller brottytor genom mikroskop. Jag har använt stereolupp Carl Zeiss Jena, Technival 2 och stereomikroskop Leitz Metalux II med upp till 625 gångers förstoring. Mikroskopfoton är tagna med Nikon Coolpix 4500. Referenslitteratur för vedartsbestämningen har i huvudsak varit Schweingruber F.H. Microscopic Wood Anatomy 3rd edition och Anatomy of European woods 1990 samt Mork E. Vedanatomi 1946. Dessutom har jag använt min egen referenssamling av förkolnade och färskas vedprover.